

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁRA
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 " "
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmontolton levelek csak ismert korszakot fogadjanak el.

Kéziratot nem adhatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.
A nyilvántartás minden garandőr díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek: Minden egyes sor után 1 kr.
Azonnali bélyeg 50 kr.

Kiemelt díjazású s körzettel ellátott hirdetéseknek: Minden 10 centiméter után 3 kr számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Gimnáziumunk kiegészítéséről.

Akkor, amikor naponként olvassuk a lapokban, hogy egyes városok, mint pl. Kassa, Pozsony, Temesvár stb. a kir. tábla decentralizációjának minél elébb való fogantatása céljából ingyen helyiségeket ajánlanak fel, sőt kikötött időre Themisnek palotát emelni magukat kötelezik: csak a legnagyobb dicsérettel és elismeréssel kell adoznunk S.-a.-Ujhely város és Zemplénvármegye minden szépért és jóért lelkesülő közönségének azért, hogy az általános kulturhivatás terén a szellemek oly teljességgel riadtak tette, hogy a kitűzött cél gyors elérésére nézve a legszebb kilátás nyílhatik.

Udv az uttörő szellemeknek s kísérje áldás munkásságukat!

A hétfőn megtartott értekezleten a s.-a.-ujhelyi gimnáziumnak 8 osztályúvá leendő kiegészítése tárgyában történt aláírások, értesülésünk szerint, már is 6000 ftot mulnak felül. E szép kezdet a legszebb eredményel kecsegtető. Pedig azt is tudjuk, hogy olyanok is akadnak, akik kicsinyes, sőt mondhatnám ellenséges okokból távol maradnak egy a vmegye középpontján felállítandó és nagy kulturmisszióra hivatott intézet létesítésétől; meg aztán vannak olyanok is, akik habozva, ingadozva, aggódva nézik az egész ügyet s mintha ajkukon rebegne folyvást a kérdés: „de hát hogy is lesz az aztán?” stb., zárt erszénnyel állnak meg „gondolkodni.”

Hát különösen ez utóbbiak számára szántam e pár sort. Jogosultnak vélem az aggodó körülményt s az alábbiakban a megoldás módozatairól reális képet adok.

S.-a.-Ujhelyt, amint tudjuk, 6 osztályú gimnázium van. Ebből fentart az állam 2 és a k. tanítórend 4 osztályt. Hogy az állam kiadása mi és mennyi, a következő csoportosítás mutatja:

1. Két rendes tanár fizetése 3000 ft.
2. Egy helyettes tanáré . . . 700 ft.
3. Rajztanár tiszteletdíja . . . 500 ft.
4. Gimn. szolga fizetése . . . 250 ft.
5. Tanszerátalány 600 ft.
6. Házi átalány 300 ft.

Összesen 5350 ft.

Ezzel szemben áll 170 tandíjfizető növendék után per 24 ft: 4080 ft, mit a fenti összegből levonva, marad 1270 ft. Ennyi tehát az az összeg, melylyel az állam évenként a gimn. fenntartásához járul. Igaz, hogy fentebbi számadásunkban a tornatanító honoráriuma nincs benn, ami 600 fttal szerepelne, de ez nem az intézet budgetjét terheli, miután ezen összeg a helybeli tornaegyletnek fizetetik s a tornatanítót a tornaegylet díjazza, mégpedig értesülésünk szerint nem is 600 fttal. (Amiből, inter parentheses, az is látszik, hogy e tekintetben rendezésre van szükség!)

Lássuk már most azt az összeget, mely a kiegészítés első évében terhelné az államot.

Az első évben csakis két h. tanárra lesz szükség, amennyiben először csak a 7-ik osztály nyílik meg. E két tanár fizetése 1400 ft. Ezzel szemben, minden nagyítás nélkül tehető a növendékek szaporulata 40-re, ami 960 ft többletet idéz elő a tandíjban, s így az államkasszát csak 440 fttal fogná többel terhelni, mint jelenleg, vagyis összesen 1710 ftjába lenne a 7 osztály.

Ha végül teljesen kiegészítették az intézet, ugy formaliter 300 tanulót véve fel, a következő kalkulusz áll elő.

Bevétel:

- a) 300 tanuló tandíja . . . 7200 ft
- b) felvételi díjakból . . . 600 ft

Összesen . 7800 ft

Kiadás:

- a) 4 rendes tanár fizetése 5800 ft
- b) 3 helyettesé 2100 ft
- c) pedellusz 300 ft

- d) tanszerátalány 800 ft
- e) házi átalány 400 ft
- f) tornatanáré 500 ft

Összesen . 9900 ft

Miből a fentit levonva marad 2100 ft, mint olyan összeg, mely az államra nehezedik. De mondjuk, — mert lehetséges, hogy számításunk nem egészen pontos, hogy kerek 4000 ftjába lesz évenként az államnak e gimnázium. Akkor is oly elenyésző csekély összegnek látom ezt az állam által fenntartott más intézetek évi kiadásaihoz képest, hogy egy közoktatási kormánytól sem tehető fel Magyarország ily csekélység megtagadása.

Mindez azonban (és nunc venio ad fortissimam rem!) csak is úgy lehetséges, ha a jelenlegi állapot marad fenn, azaz, ha 4 osztály ezentul is a kitűnő kegyesrend kezében marad, s 4 osztályt az állam lát el.

A kiegészítésnek csakis ez az egyedül való lehetséges módja. Elmondom miért?

Tegyük fel ugyanis elsőbbsen, hogy tisztán a rend látná el a gimnáziumot. Mi szükséges ehez? Szükséges először is, hogy a még hiányzó 7 tanerő számára megfelelő alapítvány tétessék, mert a rend amugy is igen tul van terhelve, s közgazdasági viszonyaink jelen állapota mellett nem képes fundációk nélkül többé gimnáziumokat átvenni, de sőt elegendő tanerőkkel sem rendelkezik, úgy hogy jelenleg is 20-nál több emberét világiakkal kénytelen pótolni. Ahhoz pedig, hogy 7 kegyesrendi tanár számára fundáció tétessék, oly összeg kellene, ami az adakozó közönség áldozatkészségét csakugyan felülmulná.

Lássuk azonban a megoldás másik esetét, hogyha t. i. az állam venné át az egész intézetet.

Az intézet ezelőtti igazgatója, Halmi László, négy évvel ezelőtt, mikor szintén napirenden volt a kiegészítés ügye, az ak-

T Á R C A .

A mult heti művészetről.

— Mükedvelői tárcacikk a mükedvelőkről. —

E napokban került a kezembe Dr. Kompolti Ábrahám tudós munkája: „A föld teremtése”. Ebben a könyvben a tudós ur megírja szépen és bölcsen, hogy: „legelőször is volt 2300 millió mértföld átmérőjű — semmi!” „Ez a semmi saját központja körül addig forgott, míg légtömbbé, majd sűrű köddé változott; ebből a ködből egyes részek elszakadtak és folytonosan forogva lett belőlük, csillag, hold, nap és föld!” „A föld aztán folytatta tovább motóla szerepét. A forgásból porszemek képződtek a cseppfolyó tömbben, ebből hegylancok lettek. Több millió év múlva moha, páfrány, cserje, erdő, mezők képződtek, ezen mezőkön 35 méter hosszú hullók cammognak, majd több millió év múlva lovak, bivaly, teve pláne ökör legelnek.

Csak ezután millió évek múlva jön elő egy már beszélnitudo utáncs (a Gyula fiam azt mondja, hogy annak az igazi neve a legujabb természetrajz szerint: „raguju karnyu”). Egy darab idő múlva jön egy utáncsnő (Imre fiam az állítja, hogy ez meg a „selymes ingadu” volt). Az utáncsok neve Ádám és Éva. A föld forog tovább a majmokkal, míg ezekből ember lesz, a földből pedig kinő az a sok szép ország, világ, váltakozó lige-

tek, berkek, völgyek; — benn a földben só, szénrész, ezüst, arany, rubin, smaragd és gyémánt!

Magyar vagyok, nem tehetek róla, benn van a véremben: „ne higyj a németnek”; már pedig a ki Kompolti is, Ábrahám is, meg „doktor” is, és ilyen könyvet ír: az nem lehet más mint német.

No, ha nem hittem a német könyvének, szemmeláthatólag, kézzelfoghatólag meggyőződtem két magyar arról a teóriáról: hogyha az ember elővesz egy nagy semmit és azt sokáig forgatja, lesz belőle: minden.

Már vagy két hete vettem észre, hogy dr. Hornyay Béla barátom Reviczky Pál öcsémrel folyton sűrögnek-forognak, hol Budapesre, hol Kassára zónáznak, itthon meg pláne: mindenütt vannak.

És az eredménye ennek a forgásnak egy valóban szép kis világot mutatott a folyó hó 19-én produkált élőképben és mükedvelői előadásban; ott láthatta mindenki a mi „semmi” színházunkban a földet, annak aranyát ezüstjét, az eget (a ragyogó női szemek tüzeiben) szóval: „mindet a mi vagyón”.

Nem millió évek, de szép rövid egymásutánban következtek pedig eképen:

I. „A festő műtermében” élőkép. Egy pazar díszszel ékített terem két sarkában óriás aranykeretekben tündököltek Csuka Margit és Rácz Margit kisasszonyok, velük, Kun Géza és dr. Kálniczky Géza urak fényes rokokó éltözékben, — középen Hermann és Dorothea ábrázoló fehér márvány szoboralakban: Chyzer Etelka és Évva

Ödön; — az előtérben a földön ülve egy szép narancsárusnő, Valyi Ella, mintául szolgált Hornyay Bélának, aki ha akarja doktor, ha úgy tetszik piktor, és mindkét szerepében tökéletes mester.

Már ezt a tablót nem lehetett tökéletesebben kigondolni és előállítani. Hallottam is mikor egy valaki azt kérdezte, hogy: hát Chyzer Etelka miért nem vesz részt e képen? Nehezen lehetett elhitetni az illetővel, hogy az a „gyönyörű szobor” volt a keresett szép leány.

Össze voltak itt halmozva művészi képek, fegyverek, japáni vázák, virágok, perzsa szőnyegek, drága prémekekben és egyéb műtárgyakban mindaz, amit egy műértő és hozzá jóízű ember egy helyen összerakhat. Gratulálunk a helybeli ipariskolának, hogy ilyen elnöke van, aki a műipar ennyi remekét mondhatja magáénak; az ilyen műértő azon a téren is nagy eredményeket lesz képes felmutatni.

Gratulálunk dr. Hornyay Bélának!

II. A „chasse croisée” című vigjáték is méltó folytatás volt. Dókus Gyuláné és Keresztessy Irén olyan pompásul mutattak és oly kellemesen adták szerepüket, hogy nem volt csoda, hogy Danglars ur (Pólányi Gyula) fiával Pallal (Rácz Ernő) alig tudtak köztük választani, pedig színházi nyelven szólva mindketten „otthon voltak”. Az utolsó férjcsereelő jelenetért a két hölgy valóban megérdemelte a kapott remek két élővirágcsokrot.

III. A „tanító (Vágó Gyula) nevenapja” tabló is valóban kedves kép volt, a résztvevő ifju, ifjabb és legifjabb nemzedék: Ambrózy Viktor, Hönsch Ilonkával az élén, Pfeiffer Gyula, Sebeők Katinka,

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

kori gimn. »Ertesítő«-ben azt proponálta megoldás gyanánt, hogy az állam a kegyes rendiek épületét a hozzátartozó kerttel stb. vegye meg egyszerűen, s legyen ily módon tisztán az államé ez intézet. Az igaz, hogy ezt a mélyreható eszmét más embernek sem került volna sok fáradságába »kitárlni«, hanem a következményekkel is számolni kell. Pro exemplo: mit csinált volna vagy mit csinálna az állam azzal a rengeteg épülettel? Legfeljebb egy kis átalakítás után belevihetné az adóhivatalt, csendőrséget, kiharcellázhatná a kertet, áruba bocsáthatná stb. úgy hogy annyit amenynyit kétségkívül kapna érte. De még ekkor is ez *mind nem az intézet érdekében és ügyében* történő dolog volna s így az állam megint csak azon probléma előtt állana, ahol ezelőtt állott, s a hol áll jelenleg is. Egy állami intézet fenntartásához átlag évi 20—25 ezer ft szükséges. Innen van, hogy az állam csakis azon esetben vesz át valamely intézetet, ha az illető város a terhet 8—10 ezer ftig megosztja vele. Így van az, hogy pl. N.-Bánya fizet évenként 8000 ftot és emelt épületet, Szolnok épületet és évi 6000 ftot ad, Pozsony épületet és 10,000 ftot évenként stb. Ez adatokat mindenki megtalálhatja a közoktatásügyi ministeri jelentésekben.

Kitetszik ezekből, hogy a mi városunk nem képes arra, hogy ennyi áldozatot hozhasson évente. Éppen azért az általam jelzett irányban való haladás vezethet csakis sikerre.

Nem kétlem, hogy e mozgalom élén álló eminens férfiak ezt éppen oly jól tudják, mint én s meg vagyok győződve arról, hogy törekvésük ezen irányban halad. Kétséget nem szenved azonban, hogy az a közönség, akinek adakozását igénybe vesszük, okvetlen tájékoztatandó a megoldás módzatai iránt; s így azt vélem, nem végeztem felesleges munkát, midőn a rendelkezésemre álló adatok felhasználásával e pár sort megírtam.

A végrehajtó-bizottságtól.

Az ujhelyi hatosztályú gimnázium nyolcosztályossá emelése ügyében f. hó 6-án tartott népgyűlés óta történetéről következőkben adunk számot:

A népgyűlés által választott végrehajtói bizottság ma egy tartotta első ülését a vármegyeháza nagytermében. A gimnázium céljaira szolgáló pénzügyi módzatainak megbeszélése, miként történő végrehajtása voltak a főkérdések, mikkel a bizottság foglalkozott. Elhatározott, hogy a pénzügyi kötelező aláírási ival törtenék, melynek szövege megfogalmaztatván, el-

Nagy Bandi, Ericz Paula, Gaizler Géza br. az ő szép mamájával, Biring Margit, Boruth Jolánka Dongó Géza és Polányi Gyulával a közepén, Farkas Irén és Hlavathy Bélával a végén, olyan komoly és okos ábrázatocskákkal álltak ki »a görög-tűz«-próbát, hogy érdemes lett volna őket állandó képből megörökíteni.

IV. »A jó parthi« élőkép azt bizonyította hogy milyen bájosak Ambrózy Nándorné és Thuránszky Lászlóné. Wunsch Albin kérés nánagy, Polányi Gyula a papa, valamint a fess huszártiszt Pilissy Nándor és Rác Ernő kérés azt látszottak mondani, hogy a kis Répássy Olga nem csak jó, de szép parthi is.

V. »A szellemes hölgy« vigjáték csak fokozta a kellemes hatást. Major Ilona és Csuka Jolán urhölgyek vetekedtek a szellem és kellemben; Reviczky Pál majd el is vesztette közöttük a fejét (vagy tán a szívét?) pedig ugyancsak megmutatta, hogy helyén van.

VI. Azért, hogy »Ussonna után« volt Bydeskuthy Sarolta, Chyzer Margit, Dókus Róza Major Ilona és Vályi Ella kisasszonyok kecses alakjaira ugyancsak ráérezett az ember szeme. Olyanok voltak, hogy a diszes francia kert ábrázoló színen, buja déli növények közé helyezett Amor-szobor az előadás után bánatában öngyilkos lett: kitörte a nyakát. Gondolta magában: minek ide Amor nyila, a hol annyi tüzes szempár ragyog.

Kun Géza XIV. Lajos korabeli fényes lovagnak jutott a szerencse közöttük örülni az életnek. Reviczky Pál barátom izlésének ez a kép nagy dicséretére szolgál.

A sugó ur, Schweiger Áron, is derekasan ki-

fogadtatt és az értekezlet néhány tagja által nyomban közel 3000 ft folajánlatot. A gyűjtés módzatainak megállapítása minél szélesebb körben s mily módon való végrehajtása iránt hosszabb eszmecsere fejlődött ki miután azonban az értekezlet azon meggyőződésre jutott, hogy ezen már a részletekbe menő intézkedések megállapítására a végrehajtó-bizottság nagy számánál fogva alkalmatlan: a további teendők teljesítésére — működéséről mindenkor a beszámolás kötelezettségével — kebeléből egy szűkebbkörű bizottság választását határozta el, melynek tagjává lettek Matolay Etele alispán elnöke alatt: Ambrózy Nándor, Bánóczy Kálmán, Bydeskuthy Sándor, Chyzer, Kornél, Dókus Gyula, Dongó Géza, Hönch Dezső, Keoskés Antal, Ligeti Bertalan, Löwi Adolf, Prámer Alajos, Pollák Lajos, Siegmeth Károly, Schön Vilmos dr., Székely Elek, Szepessy Arnold dr., Szőlősi Arthur, Toma Mihály, Ujfalussy Endre és Viczmándy Ödön; jegyzővé Schmid Lajos értekezleti jegyző választott meg.

Chyzer Kornél dr. indítványára elhatározott, hogy a nemes lelkületéről és áldozatkészségéről ismert Bubios Zsigmond kassai r. k. püspök elé a gimnázium ügyének támogatása céljából küldöttség menesztessék*), úgyszintén Molnár István főispán ömeltósága a szűkebbkörű bizottság által egy aláírási iv átvételére felkérten határozott, hogy tágas és magas ismerettsége körében a gimnáziumnak nyolcosztályossá emelését hathatós befolyásával támogatni kegyeskedjék.

A szűkebbkörű bizottság másnap tartott értekezletén az aláírási iv szövege módosított és pedig akképen, hogy világosan kiíratott, miszerint az aláírás kötelező az azon naptól válik, melyen a minster a gimnázium kiegészítettését elhatározta és az aláírt összeg három éven át félévi előleges részletekben lesz fizetendő. Továbbá értekezleti elnök előterjesztésére, mely szerint a gyűjtés első sorban Sátoralja-Ujhelyben lenne megkezdendő, az értekezlet Ujhely városát 12 kerületre osztotta fel, egyszersmind gyűjtőkül a következő végreh. biz. tagokat kérte föl: 1. ker. Chyzer Kornél dr., Löwi Adolf 2. ker. Hönch Dezső, Schön Vilmos dr. 3. ker. Ambrózy Nándor, Schwarcz Bernát. 4. ker. Gaizler József br., Ligeti József dr. 5. ker. Ujfalussy Endre, Toma Mihály. 6. ker. Ligeti Bertalan, Reichard Mór, Behyna Miklós. 7. ker. Székely Elek, Szepesi Arnold dr. 8. ker. Izsépy István, Zombory János, Abonyi D. Mór. 9. ker. Hornyay Béla dr., Haber Gyula, Schweiger Ignác. 10. ker. Bánóczy Kálmán, Zinner Henrik. 11. ker. Ember Ernő Mihály, Veisz Lajos, Schön Sándor. 12. ker. Fehérvári István, Ericz Ernő, Pollák Lajos és Siegmeth Károlyt. Az aláírási ival kinyomatása után, melyekre az eddigi adakozók is felfognak vétetni, a kiosztás s a gyűjtés megindítása iránt az elnök által egybehivandó értekezlet fog intézkedni.

Chyzer Kornél dr. örömmel jelentette, hogy özv. Boruth Eleménné urnó, ki soha sem késett áldozatkészségének s a nemescélú ügyek iránti érdeklődésének tanujelét adni: amellet, hogy a gimnázium céljaira 100 ftot ajánlott föl, a szűkebb körű nyomtatványokat mindaddig míg készpénz befizetések nem történnek — díjtalanul fogja kiállíttatni.

Végül az időközben befolyandó pénzek kezelésére és elszámolására Chyzer Kornél dr. kértet fel.

*) E küldöttség fogadtatásáról a »különfélék« rovatában van szó. Szerk.

tett magáért és értünk, de hogy melyikünknek tette a legjobb szolgálatot: azt már be nem vallhatom, mert kishülhet, hogy ez nem volt más mint —

En.

A kun-legény, a keztyügomb, a gróffiu meg a bárókisasszony.

Elbeszélés.

(Akik nem hiszik — azoknak mese)

A »Zemplén« számára írta: **Mészáros Sándor.**
(Folytatás.)

Egy szép nap reggelén a királyi uradalmakkal bíró báró azt mondta egyetlen leányának felesége jelenlétében, hogy válasszon már egyszer valami urit, vagy ha nem az: is, aztán férjhez adja, mert ő már hajlottkoru és mig él — szeretné látni jövődöbeli vejét.

Sokszor mondotta már ezt leányának az öreg báró, de Ilonka mindég kitért a feleletadás alól, de most már nem bujhatott ki, mert édesanyja is nagyon sarkalta.

Egyet gondolt Ilonka és azt mondta: — Jól van apámuram, hát férjhez megyek; de akihez megyek, annak meg kell valamit tenni.

— Csak életét ne tedd kockára.

— Azt nem.

— Akkor hát jól van. Halljuk a szót.

— Mult napokban, mondá Ilonka komolyan, hogy kocskázni voltam, elvesztettem a keztyügombomat. Hol, hol nem, az nem tartozik a dolgra. A füle a keztyűmön van, a teteje hiányzik. Doboltassa ki akár hét vármegyében apámuram,

A gyűjtés eredménye lapunk zártáig:

A főgimnázium építési költségeinek fedezésére kötelező nyilatkozatot tettek, — és pedig felajánlottak ötszáz ftot: A s. a. ujhelyi takarékpénztár, — négyszázötven ftot: a zemplénmegyei kereskedelmi, ipar, termény és hitelbank, — háromezszáz ftot: Molnár István, — kétszázötven ftot: a s. a. ujhelyi polgári takarékpénztár, — kétszázötven ftot: Prámer Alajos, — kétszáz ftot: Bánóczy Kálmán, Barna Bertalan, Szőlősi Arthur, — százötven ftot: Viczmándy Ödön, Chyzer Kornél, Bydeskuthy Sándor, Löwi Adolf, Schön Vilmos dr., Siegmeth Károly, Zinaer Henrik, Osvath Ferenc, Nagy Béla, Hönch Dezső, Ambrózy Nándor, Schön Sándor, Rimay Lehel, Izsépy István, — száz ftot: Matolay Etele, Ujfalussy Endre, Szepessy Arnold dr., özv. Boruth Eleménné, Toma Mihály, Ligeti József dr., Szentgyörgyi Vilmos, Buday Ákos, Ligeti Bertalan, Behyna, Thuránszky László, Csaszlószy János, Haas Bernát dr., Kincsessy Péter, Schwarz Bernát, báró Gaizler József, — hatvan ftot: Révy Géza Viktor, — ötven ftot: Mór Géza, Biring Arthur, Sebeök Antal, Kocourek Ferenc, Knopfler Sándor, Pataky Miklós, Haber Gyula, Csákó Imre, Pollák Lajos, Dongó Gy. Géza, Szilágyi Béla, Löcherer Andor, Schwarz Bernátné Összesen: **6585 ft.**

Vármegyei ügyek.

Bizottsági tagválasztás. A megyeszói vál. kerületben Olasz Lajos és Nagy Károly vármegyei bizottsági taggá választottak.

A folyó évi fősorozás határideje következő napokra tüzetett ki: a bodrogközi járásban márc. 3., 4., 5., 6., 7. és 8-án; az ujhelyi járásban márc. 10., 11., 12., 13., 14., 15. és 17-én; a szerencsi járásban márc. 18., 19., 20., 21., 22. és 24-én; a tokaji járásban márc. 26., 27., 28. és 29-én; a homonnai járásban márc. 30., 31., ápril 1., 2. és 3-án; sztrókai járásban ápril 5., 6., 7., 8., 9. és 10-én; varannai járásban ápril 13., 14., 15., 16. és 17-én; nagy-mihályi járásban ápril 26., 27., 28., 29. és 30-án — és végül a szinai járásban ápril 23., 24., 25., 26., 27. és 28-án.

Hirek a nagyvilágból.

Umberto olasz király öcsöce, Amadeo herceg, influenzából támadt tüdőgyulladás következtében f. hó 18-án, Turinban, elhunyt. A népszerű herceg halála súlyos veszteség az olasz hadseregére és egész Olaszországra. Az általánosan szeretett herceg 45 éves volt.

A kolera Kis-Ázsiában rohamosan terjed. Minthogy a veszedelem már Kaukázia felé közeledik, az orosz kormány szigorú rendszabályokat léptetett életbe, nehogy a kolera Európába is behurcoltassék.

A német császár elrendelte, hogy a hadsereg lovassága dsidákkal szereltessék föl.

Alfonzó spanyol királynak egészségi állapotában tartós javulás állott be.

Eugénia, francia ex-császárné, hosszabb idő óta beteges; orvosai azt tanácsolták, hogy a karlsbádi fürdőt használja.

hogy a ki a gombtetejét nekem meg hozza, hát azé leszek, másé — senkié, erre esküszöm!

Megijedt e szavakra, az esküre az öreg báró, meg a báróné, mert azt gondolták, hogy hátha valami ripék kanász, vagy valami országúti porhajtó találja meg azt a szerencsétlen gombot? Csak Ilonka mosolygott és azt gondolta, hogy jó helyen van az, látta ő, mikor az a gróffiu eltette mellénye zsebébe.

Mikor a mosolygást meglátta Ilonka arcán a báró meg a felesége, megyugodtak, mert gondolták, hogy valami kis kópéság van a dologban.

A báró mindjárt lóra ültetett két dobos kisbíró, hogy minden faluban, városban dobolják ki: ahoz megy feleségül a bárókisasszony, Ilonka, ki megtalálja neki elvesztett arany keztyügombját.

Hogy éppen vendégségbe volt az öreg báróknál a két gróffiu, sétáltak az angolkertben és éppen a kerítéshez értek, mikor a kisbíró hangosan hirdette a hirdetést.

Az egyik gróffiu elnevette magát és azt mondta, hogy ez ugyan furcsa egy dolog, majd fogad néhány száz napszámot és kerestetni fogja éjjel-nappal azt a gombot.

Ezen mondára meg a másik gróffiu nevette el magát, s azt gondolta, — keresheted, akár millió napszámossal, akár itéletnapig, mert az a gomb jó helyen van, még pedig az ünneplő ruháknak a legkisebb darabjában, annak meg a legkisebb zsebében.

Az egyik gróffiu ment napszámokat fogadni, a másik meg ment a kastélyba, hogy elővegye ruhájából a gombot.

Hanem mindegyik hogy elhült. Egyik azért.

Folytatás a mellékletben

Hirek az országból.

Andrássy Gyula gróf egészségi állapota örvedetesen javul. Voloskában a tengermelléki levegő igen jót tesz neki. A nemes gróf egy bárkát bérelt s ha csöndes a tenger naponta tesz egy-egy sétát az öbölben.

Tisza, Wekerle és Szápáry gf. ministerek, kiket az influenza ágyba fektetett s napokon át erős lázzal gyötört — betegsükből szerencsésen kiépültek s már átvették az államügyek intézését.

Országos népszámlálás lesz a jövő évi jan. 1—10 bezárólag, amikor is az ország népessége egybe fog iratni a f. évi december hó 31-én talált viszonyok alapján. Ugyanakkor összeiratnak a köz- és magánépületek is országszerte.

Különlélek.

(Ujhely — Kassán.) A s.-a.-ujhelyi k. r. nagygimnáziumnak főgimnáziummá leendő kiegészítése ügyében fardozó bizottság hattagu küldöttsége Matolay alispán vezetése alatt f. hó 24 én Kassán járt, hogy a megyés püspök, *Bubics Zsigmond* ömeltóságának, ugyszintén *Szieder Ede* dr. tankerületi kir. főigazgatónak az ügy iránt való meleg érdeklődését felkeltse. A küldöttség, melynek tagjai voltak: *Ambrozy Nándor*, *Bydeskuthy Sándor*, *Chyzer Kornél* dr., *Hornyay Béla* dr., *Mailáth József* gf., és *Siegmetz Károly*, d. e. 11-kor tisztelt püspök ömeltóságánál, aki az ügyet magáévá tevén megígérte, hogy azt minden töle kitelhető erkölcsi és anyagi támogatásban teljes készséggel fogja részesíteni: egyszermind, legnyájassabb fogadtatás után, a küldöttséget barátságos vendéglátással ebédre meghívta. Ebéd előtt sorra mutogatta a püspöki termeket, melyekben a legritkább és legdrágább műkincsek vannak telhalmazva részint festményekben és remek acélmetszetekben, részint porcellán-műtárgyakban s nagybecsű régiségekben. A kincsesháza alakított püspöki rezidenciának dűsgazdagságáról, fényéről és pompájáról ugyszintén a kitűnő főpapnak leereszkedő és szives nyájasságáról a küldöttségi tagok elragadtatással beszélnek. Ebéd alatt püspök ömeltósága poharat emelt S. a.-Ujhely város lelkes közönségeért, kívánva, hogy a közmívelődés ügyének zászlóvivőit s mindazokat, akik nyomukban járnak, az isteni gondviselés teljes diadalhoz vezérelje. A küldöttség részéről *Matolay* alispán szólott, — éltette a tudomány és művészet leglelkesebb pártfogóját, *Bubics Zsigmond* püspök ömeltóságát. Látogatást tett még a küldöttség *Dessewffy Sándor* kanonoknál is, kérve a közeljövőre hathatós anyagi és erkölcsi pártfogását, — ugyszintén *Sziber* főigazgatónál. A küldöttséget itt is, ott is kitüntető és sikerrel biztató fogadtatásban részesítették. Püspök ömeltósága még azt is megígérte, hogy mihelyt egészségének jobbrafordulása megengedi, személyesen fog főgimnáziumunk ügyében a ministernél közbenjárni s a kormány támogatását Ujhely részére biztosítani igyekszik.

(Az időjárásról) kedvezőt nem mondhatunk. Szerdára viradólág nagy hóesés volt, de nyomába jött a langyos fuvallat s azóta rohamos az olvadás.

mert megtudta, hogy csak mindenki maga keresheti a maga számára napszamosok nélkül, a másik meg azért hiült el, mert a gombot nem találta egyik ruhájában sem.

Az előbbi futkosott össze-vissza a kastély körül, a másik meg lóra ült és elnyargalt az országutra, mert azt gondolta, hogy ott ejthette fel, vagy ott eshetett az ki a zsebéből.

Az öreg báró meg feleségével ott ültek a legfényesebb teremben, szorongó szívvel várták, hogy ki hozza meg a gombot, ki lesz a vő? *Ilonka* gondolta, hogy a grófiu meghallva a hirdetést, azonnal fut a gombbal. Megsem gondolta volna, hogy az a gomb is úgy járt, mint azok a fényes gyémántos gombok.

Elmult az első nap, *Ilonka* kedve alább hagyott. Hát még mikor látta, hogy az ő grófiúja szótlan, buskomorra vált? Már megbánta, hogy azokat a szavakat kimondotta, meg hogy megesküdött, meg hogy kihirdette.

Mikor megtudta titkon a grófiutól, hogy elvesztette a gombot, sirt, sirt keservesen.

János örült helyzetének, de hogy is ne, mikor reggel, délben, este pompásabbnál pompásabb étel, ital volt előtte; ügyes volt az a csárdásné, nagyon megörült a százasnak; csak aztán vette jobban szemügyre vendégét. Módnélkül megtetszett neki *János* gyönyörű alakja, hát még az a szép ifju piros arc? Megszépe még jobban előtte az a gondolat, hogy az az ifju valmi hercegi legalább is.

János fulébe is elhatott a hirdetés és arra a gondolatra jött, hogy alighanem azok a gombok lesznek azok a kérdések, melyeket ő talált, melyeket azonban odaadott egy öltöző ruháért, meg egy teli erszényért. De bánta most tettét.

A hegyekről lerohanó szennyes áradat zuhogva ömlik a Rongyva patak jégárára. Az emberek, ha dolguk engedi, szívesen maradnak a fűtött szobában s egyrésztük türelemmel nyögi, másrésztük békés megadással várja — az influenzát, melynek a ködös, lucskos idő, mint látszik, hűsége csatolása. A hómagasság, mely átlagosan e hét elején még két deciméter volt, az utóbbi napok folyásán felényire súlyedt.

(Influenza mindenfelé.) A gonosz bár életveszedelemmel ritkán járó nyavalya vármegyénkben s kivált a székvárosban majd minden háznál tesz látogatást. Vannak a vármegyében falvak ahol, mint az ottlakók beszélik, egy-egy szobában három-négy betege van az influenzának. A felnőttek napokig sinylik, a gyermekek főfájás és egy kis láz árán menekülnek tőle. Az ujhelyi gimnáziumban a betegek napi átlagszáma a 30—40 közt váltakozik. A tanárok közül e héten már hárman nem tarthattak előadást az influenza miatt. Minthogy a helyzet Ujhelyben kedvezőtlenebbre fordult, a hatóság, pedagógiai és közegészségi okoktól indítva, intézkedett az iskolák bezárása iránt.

(Ne emeljünk kalapot!) Soha okosabb divatot még nem akartak életbeléptetni, mint azt, melyre az influenza kényszeríti most az embereket. Híres orvosok mondják, hogy az utcán való kalapemelés előmozdítja az influenzát, mert az ember könnyebben meghűl. Emiatt a fővárosban, kivált az Elizeus-fejű öreg urak, már abban hagyták a kalaplevetés szokását. Nem süvegelik meg egymást az emberek. E helyett divatba jött a katonás köszönés: a szalutálás, ami nemcsak okos, hanem elegáns módja is a köszönésnek. Tehát legyen nálunk is a jelszó: *ne emeljünk kalapot!*

(Halálozások.) Az elmúlt héten Ujhely város három tisztos polgárát szolította ki végzete az élők sorából. *Márton Dávid*, *Gross Adolf* és *Hercs Kálmán* kereskedők halála költött gyászt családjaik és ismerőseik körében. — Wihs Kerestély cukrászt és családját is súlyos csapás érte; két éves kis leánykájuk pár napi betegség után meghalt.

(Kinevezés és áthelyezés.) A kereskedelmi miniszter *Smidt Károly* ujhelyi pénzügyigazgatósági napidijast a budapesti postatakarék-pénztárhoz tisztte nevezte ki. — *Pavletics Béla* ujhelyi járásbíró-sági joggyakorló a budapesti kir. törvényszékhez helyeztetett át.

(Népesedési mozgalom.) Hiteles adatok alapján egybeállítottuk Ujhely városnak 1889. évi születési és halálozási statisztikáját. Az eredmény kedvezőnek mondható; amennyiben a szülöttek összege 759, a megholtaké 520; a születések tehát 239 el mulják fölül a halálozások számát. Az arány a különböző hitfelekezetek között következőleg oszlik meg: róm. kath. szül 325, megh. 235; gör. kath. sz. 139, megh. 102; ref. sz. 96, meghalt 81; izraelita (st. quo) sz. 79, megh. 53, aut. orth. sz. 72, megh. 41; szefárd orth. sz. 48, megh. 18. Legszaporabb tehát a csekély számú szefárd hitközség, hol a születések száma jóval kétszeresen felülmulja a halálozások számát.

(Gyászistenisztelet) A helybeli izr. statusquo-anyahitközség rabbijáért, a mult héten Szan-Rémóban elhunyt *Berhmann Lipótert* f. hó 21. gyászisteniszteletet tartott a templomban, mely alkalommal a nyíregyházi statusquo-hitközség derék rabbija, t.

— Nem ilyen gombot keresnek? Kérdé *János* a szép csárdásné kabátjára mutatva, melyen az a fényes gomb ott ragyogott.

— Dehogy! mondá a csárdásné tüzet sügárgzó szemekkel.

Szegény csárdásné, úgy beleszeretett a *János*ba, hogy szerelmében majd felfalta azt az ifjut. Majd mutatok én olyan-féle gombot, mondá elhunve.

És hozott a csárdásné néhány elavult keztyüt, melynek gombjait mutatá.

— Mire valók ezek? Kérdé *János* bárgyún.

— Keztyük, kézrevalók!

— De szép kis kezek lehetnek azok, melyek ilyenekbe elérnek.

— Ugy-e szépek? Mondá lángoló arccal a csárdásné, arcát közel téve *János*hoz. Ezek azok a kezek, mutatá szép kezeit.

János megfogja a csárdásné kezeit, mire a csárdásné forró, majd hideg borzongást érzett tagjain végig futni.

Hirtelen elrántá kezét, de épp abban a pillanatban bujt az ördög belé és elvesztve önuralmát, magához ölelé erősen *János* és össze-vissza csókolta arcát, ajkát, szemét, homlokát. *János* túrta, majd ő is kitérte karjait és dobogó szívére ölelé a menyecskét.

János úgy érte, mintha álom nehezült volna rá, de csak pillanatig, mert aztán egészen magához jött.

És a menyecske ölelése, a menyecske parázscsókjá *János* szívéből, eszéről, szeméről mintha egy hályogot húzott volna le, mert attól a perctől fogva nem az volt röbbé a ki volt, hanem eszes, okos, szerelemért esdő szívű *János*.

Mit tehet egy menyecskének az ölelése, csókja?

(Vége köv.)

Friedmann Károly mélyen megindító gyászbeszédet mondott. A gyászünnepek végét a boldogult rabbi lelki üdvéért mondott ima képezte, melyet *Eibuschütz Issák* kántor szép hangjának teljes erejével meghatóan adott elő. Este a hitközség előjáróságának *Schwarcs Bernát* elnök, *Reichard Mór*, *Teich Zsigmond*, *Haas Lipót* és *Löwi Adolf* tagokból álló küldöttsége tiszteltet a *Friedlieb Albert* vendéglátó házában tartózkodott rabbinál, hálás köszönetet mondván neki az elhunyt kartárs iránt való kegyeletből mondott remek gyászbeszédért. K.

(Nemes tett.) Ujhelynek egy hű fia, disze, büszkesége: *Fusztoss József* eperjesi r. k. esp.-plébános, a lapokból értesülvén arról, hogy S.-a.-Ujhely város képviselő-testülete közköltéssel óvó-iskolát szándékozik építtetni, a városi főbíróhoz intézett, hazafias szellemű levél kíséretében 1000, azaz ezer forintot küldött az óvóiskolai alap gyarapítására. A főtisztelendő urnak nem ez az első szép tette, melylyel beigazolja szülővárosa iránt való nemes áldozatkészségét. Köztudomású dolog, hogy 1887-ben 1500 ftos alapítványt tett joltanuló szegény ifjak javára az ujhelyi gimnáziumnál, 1888-ban pedig 1000 ftot adott a vármegyei közoktatásnak. A nemes szívű adakozót Isten sokáig tartsa és éltesse!

(Meghívás) A zempléni vármegyei kaszinó t. c. tagjait van szerencsém f. évi február hó 9 én délutáni 2 órára a kaszinótermében tartandó rendes évi közgyűlésre meghívni. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Az 1889. évi számadások megvizsgálása, a választmányok a számadás alóli felmentése és az 1890. évi költségvetés megállapítása. 2. Az elnök, alelnök és a választmány megválasztása 3 évre. 3. A tagdíjaknak 16 ftra, illetve a földijás tagok után 8 ftra való emelése iránt a választmány részéről teendő indítvány. 4. A tagok által netalán teendő egyéb indítványok. Minthogy a 3. pont alatt említett tárgyakban az alapszabályok 66-ik §-a szerint a közgyűlés csak úgy lesz határozatképes, ha az összes tagok kétharmad része jelen van: a t. c. tagokat minél számosabb megjelenésre kérem. S.-a.-Ujhelyben, 1890. január 17. én. *Molnár István* elnök.

(Egy földink) *Polonyi Elemér* ujhelyi születésű ifju művész, ki a bécsi zeneiskolának volt növendéke, f. hó 14 én mutatta be először magát Bécsben Bösendorfer hangverseny termében a műértő nagy közönségnek. A bécsi és budapesti nagy lapok zenereferensei az ifjubar egy *második Rubinstein* látnak. Az 5—600 főnyi díszes közönség *Polonyinak* minden eljátszott darabja után szünni nem akaró tapsviharban adta előismerésének tanujelét. Óhajtható volna ha az ifju művész Magyarországon s főleg szülővárosának Ujhelynek is bemutatná művészhetségét.

(Az ág. ev. egyház) s.-a. ujhelyi gyülekezete első isteniszteletét f. hó 19-én d. e. 10 órakor tartotta a Horváth-féle leánynevelő intézetnek erre a célra berendezett két tantermében, hová a hívek szép számban látogattak el. Evangéliom-olvasás után a gyülekezetnek ifju papja, tiszt. *Czékus Gy. János*, egy formailag, mint tartalomra nézve szép alkami szentbeszédet mondott a vallás-erkölcsös neveléséről, mely a jelenvolutakra, nagyokra és kicsinyekre egyaránt, maradandó hatást gyakorolt.

(Farsangi naptár.) A febr. 1-én tartandó vas uti bált követi 8 án a tüztőlök batyu-bálja, február 15-én a polgári olvasókör piknike lesz, melynek sikerét eddigelé 120 aláírás biztosítja.

(Táncmultság.) A magyarészakkeleti vasut tisztikara által f. évi február hó 1-én az *elszerencsétlenedett vasuti alkalmazottak fölségítésére alakult alap* gyarapítása végett adandó táncmultság, mely óhajtott alkalmul ígérkezik arra is, hogy S.-a.-Ujhely és vidékének intelligens közönsége egy minden tekintetben jól sikerült multság emlékéhez juthasson, mint értesülünk, a legszélesebb körökben élénk érdeklődést keltett. A rendezőség, melynek élén *Szaitz Sándor* gyártelepi mérnök áll, tagjai pedig Balogh József, Fodor Zsigmond, Silek Károly, Simeitits József és Stuppacher Lajos, egész erővel dolgoznak azon, hogy a résztvevő közönség kényelme minden irányban biztosítva legyen. A többek között gondoskodtak arról is, hogy a t. mulató közönségnek az állomási összes termék rendelkezésére bocsáttassanak s azokban zárt és fűtött helyiségeken át lehessen közlekedni. A vendégfogadó bizottság tagjává választattak: Ackerler Ferenc, Bajkór Béla, Bajy Béla, Bárdoss Eduárd, Bogyay Aladár, Bónis Andor, Ecsedy Péter, Erdy Mór, Faragó Ernő, Heves Némő, Kovács Béla, Löffler József, Löwe Ernő, Mecznér Zoltán, Nagy Gábor, Oláh Béla, Posch Mihály, Sére Ferenc, Skrovina József, Soltész Lajos, Somogyi Lajos, Steinhöfer Sándor, Szalay Lajos és Vasváry Miksa. A fardadhatatlan rendezőségnek ügybuzgó tagjai, mint a kiskerekék a nagykerékkel mellet, sűrűgnek-forognak, hogy a jökevény állomására elzónázni készülő vendégseregnek ne lehessen oka, még csak távolról sem, gondolni — a panaszkönyvre. Üdv az érkezőknek! Legyen viharzó jökevény — a harmadik csöngetésig!

(A »Zemplén« fekete táblája.) Él Tokajban egy beszarmazott kereskedő, aki már 30 év óta

sok pénzt s nagy vagyont szerzett. Szereti a magyar kényeret és a pénzt, de a magyar szó: az nem fér a begyibe. A milyen a firmája: »Philipp Lindenbaum — Mode- und Manufakturwaaren-Niederlage« olyan ő maga is, német testestül-lekkestül, amit levelezése is bizonyít. Az ilyen vidéki firmákat is ajánljuk a s. a.-ujhelyi kereskedő ifjak derék egyesületének figyelmébe. — Az utcára néző balkónokra fagyott hó olvadásnak indult s kövér csöppekben potyog az emberek nyakába. Hogy ne potyogjon, tegyen róla a városi rendőrtanácsos ur. Szépen kéri — Egy gyalogjáró.

(A kir. törvényszékről). Folyó hó 15 ikén érdekes bűnügyet tárgyalt a kir. törvényszék. Belány Mihály a-körtvélyesi lakos ezeltől 3 évvel feleségül vette Szoták János a-körtvélyesi lakos leányát, Máriát, s vele a legszebb és legjobb családi egyetértésben élt. Boldogságát csakis apósa, Szoták János, egy izgága, dühös és fékezhetetlen természetű ember támadásai zavarták, ki minduntalan alkalmatlankodott a fiatal házaspár lakásán, leányát is, meg vejét is megölésével, házuknak felgyújtásával fenyegetvén. Mult évi szeptember 3-án este 9—10 óra tájban is ellátogatott Belány Mihály házához, s mert az egymagában lévő Belány Mihályné atyját beeresztieni vonakodott, a lakás ablakát betörte s leányát megölésével fenyegetve az ablakon keresztül a szobába bemászott. Belányné, ismerte atyjának dühös természetét s félve attól is, hogy atyja az ő élete ellen tör (hiszen nem egyszer mondogatta, hogy neki leányát meg kell ölnie) az ajtón át a szomszédba menekült. Szoták tehetetlen dühében mindent tört, zúzott a szobában, azután kitombolva magát, lehült vérral hazament. Másnap, szeptember 4-én este 9 óra tájban Szoták ismét betolakodott veje házához. Belány Mihály a pitvarból meglátván apósát, kiment eléje az udvarra s szépen, nyugodtan kérdezte tőle, mit keres az ő portáján, miért nem enged nekik nyugtot, mikor ők őt nem bántják. Szoták minden szó-beszéd nélkül vejét galléroncsipre mire közöttük dúlakodás támadt. Belány Mihály most botot ragadott s apósát a szó szoros értelmében agyondöngötte; azután, mint egy szemtanu vallotta Szoták Jánost lábainál fogva az udvarból kivonszolta. Szoták, dacára annak, hogy halantékcsonkjai be voltak zúzva, bordái összetörték s jobb oldali combcsontja és kettőtört, négykézláb még hazavánszorgott, de a következő nap délelőttjén kimult. A vérfagyasztó népdramának utolsó felvonása e hó 15-én játszódott le a kir. törvényszék tanácstermében. A jőzán előléltü, bűnének sulya alatt megtört, szánalmas külsejű vádlott siralmas hangon, remegő ajkakkal vallotta be retentő felindulásában elkövetett cselekményét. Szivdermesztő jelenet volt az is, amidőn a borzasztó halállal kimult Szoták János gyermekei egytől-egyig a már sirban lévő atyjuk ellenében vallottak; elmondván mily véghetetlen sokat szenvedtek atyjuk fékezhetetlen dühétől, mennyit ütötte, verte és kizozta őket éveken keresztül, megmagyarázhatatlan szivtelenségből; egyszersmind keserves zokogás közt emlékeztek meg elhunyt édes anyjukról, kit szintén átkos emlékü atyjuk vitt a sirba. A kir. törvényszék, a vádló- és védőbeszéd meghallgatása után, Belány Mihályt az apósán, Szoták Jánoson erős felindulásban elkövetett s halált okozott sulyos testi sértés büntette miatt egy évi börtönrre ítélte.

(A szerencsi cukorgyárban) már leküzdötték a kezdettel járó nem kis nehézségeket s újévtől kezdve az óriási gyártelepen éjjel-nappal serényül foly a munka. A hatvani Deutsch-féle cukorgyár is ide szállítja összes nyers cukorgyártmányát finomítás végett. Az ujhelyi s vidéki tekintélyesebb kereskedők cukorkészletüket valamennyien a szerencsi gyárból szerezték be.

(Szomoru temetés) ment végbe Morván, f. hó 22-én. Egy bimbájában letört virág, Stépan Olga földi maradványait helyezték örök nyugalomra a vigasztalhatatlan özvegy édes anyja, a gyászoló testvérek s nagyszámu serege a résztvevőknek. Sárospataki leánytársai egy igen szép koszorúval emlékeztek meg korán elköltözött barátjukról. A béke és vigasztalás mennyei anygala lebegjen a legnemesebben érző kebel hült porai felett!

(A három-király csillaga.) A Budapesti Hírlap minapi számában érdekes cikkekét közölt a bethlehem-i csillagról. A cikk olvasóink kedvéért, a kik azt az illető lapban nem olvashatták volna egész terjedelmében itt adjuk: »A csillagászok ebben az évben egy igen érdekes tüneményt várnak a csillagos égen. Ez a tünemény a »Cassiopeia« csillagzatnak sajátos elváltozásából fog állni, feltéve, hogy a csillagászok számításai helyesek. Ez a szép csillagkép 50 igen kis csillagból és öt harmadrangu csillagból áll, melyek W alakban ragyognak az esti égen. Az öt csillaghoz ez év folyamán egy hatodik fog csatlakozni, mely a keresztény időszámítás óta most hetedszer fog feltűnni az égen. E hatodik csillag története igen érdekes. 1572-ben november 11-én Ticho de Brahe a »Cassiopeia« csillag képeben egy új, rendkívül fényesen ragyogó csillagot fedezett föl. Ez az új csillag fényével tulragyogta az elsőrangú csillagokat s fényes nappal szabad szemmel is lehetett látni. A gyönyörű csillag azonban még ugyan-

abban a hónapban veszteni kezdte fényét, a fény egyre gyöngült, míg végre 1574-ben a csillag egészen eltűnt. A csillagot akkor, tekintettel arra, hogy János Zsigmond brandenburgi választó fejedelem születésekor jelent meg az égbolton, brandenburgi szerencse-csillagnak nevezték. Ugyanezt a csillagot már 1264-ben is látták, ép így 945-ben, I. Ottó császár idejében. A csillagászokban feltámadt az a sejtélem, hogy ez egy igen nevezetes csillag, az a csillag, mely Krisztus születésekor a három napkeleti bölcsek megmutatta az utat a jászolhoz. A csillag átlag minden 315-ik évben jelenik meg. Ha így a 945. évtől visszafelé számítunk, megjelenése ép az első évbe esik, Krisztus születési évébe. Ugyanezerint a számítás szerint most 1890-ben újra meg kellene jelennie a bethlehem-i csillagnak.

(A takarmány szüke) annyira érezhető már — írja lisszai tudósítónk — hogy egyes gazdak lovaikat a hóra csapják ki. Magam is szemtanuja voltam, u. m. egy ilyen esetnek s láttam mikor a ló lábával kaparta el a havat, hogy az alatta található giz-gazhoz és gyökerekhez juthasson a szegény pára.

(Vigázatlanág áldozata.) Erdő-Horvátiból jelentik, hogy Farkas József ottani lakosnak 14 éves leánykaja egy balesetnek lett áldozata. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Farkasékhoz vendég érkezett. Míg a vendég benjárt, kocsisa az őrzetere bizott revolverrel babrált, a kis leány meg nézte. Egyszerre csak durr — a revolver elsült, s a kocsisnak egyik ujját ellötte a kis leányt pedig halántékán találta a golyó. Az ártatlan teremtes rögtön összerogyott s pár perc multán kiszenvetett. A kocsis eliszonyodva tettének látásától, nehéz paraszt-éjszmáit lehozta s meztlábosan szaladva eltűnt a hegyek között.

Egyesületi élet.

Meghívás.

A magyar szent korona országai vörös-kereszt-egyesülete s. a.-ujhelyi fiókjának t. c. tagjait van szerencsénk a *folyó évi január hó 26-án* délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó *rendes évi közgyűlésre* tisztelettel meghívni. S. a.-Ujhely, 1890. január hó 17-én. Az elnökség: *Ambrózy Nándorné. dr. Chyzer Kornél.*

Nyilvános kimutatás.

A f. hó 19-én tartott jótékonycélú mükedvelői előadás bevételeiről s kiadásairól.

Kiadás
számlák szerint: 197 ft 28 kr.
Bevétel
eladott jegyekből 333 ft 30 kr.
felülfizetésből 36 ft — kr.
szinlapok eladásából
befolyt 3 ft 20 kr.

Összes bevétel 372 ft 50 kr.
Marad tiszta jövedelem 175 ft 22 kr.

Mely összegből 85 forint a vöröskereszt egyesület s. a.-ujhelyi fiókjá elnökének s 90 ft 22 kr. a női ipartanoda elnökének adatik által.

Felülfizettek: gróf Vallis Gyuláné 20 ft, Klein Nándor 10 ft, Jakobs I. 2 ft, özv. Kometer Bernárné 1 ft, Szentgyörgyi Vilmos 2 ft, Szallai Pál 1 ft.

Fogadják a jótékonycélokra tett szives adakozásukért a jótékonycélú nevében hálasköszönetünket.

S. a.-Ujhely, 1890. jan. 24.

Reviczky Pál. Dr. Hornyay Béla.

Nyilvános nyugtázások.

A s. a.-ujhelyi izr. nőegyesület által f. hó 11-én a városi színházban rendezett táncest összes bevétele volt: 256 ft 14 kr., kiadásai tettek: 247 ft 8 krt, tiszta jövedelem az egy. pénztár javára 9 ft 6 kr. Ez alkalommal **felülfizettek:** Fried Miksa 1 ft, dr. Kellner Soma 1 ft, Hell Adolf 1 ft, dr. Waldmann Adolf 2 ft, Kátai Mór (Becked) 3 ft, Guttman Mór (Luka) 3 ft, dr. Rosenthal Sándor 1 ft, Kún Géza 1 ft, Evva Ödön 1 ft, dr. Haas Bernát 1 ft, Wihs Keresztély 1 ft, összesen 16 ftot. **Adományokat küldtek:** Teich Zsigmondné 15 ftot, Lindner Samu (Bécs), Bydeskuthy Sándor és Schön Sándor 5—5 ftot, Reich Lipót (Luka), Glück-Ignác, Neuwirth Adolf, Reichard Lajos, Guttman Israel (B. Szerdahely), Zinner Henrik, SchönArnold, dr. Gensler Lajos és dr. Rosenberg Bernát 3—3 ftot. Weinstein Ármin (Kassa), özv. Klein Mórné, Teich Ignác, Weisz Zsigmond, Kellner Ede, Rosenstoch Manó (B-Pest), Guttman Ignác, Zinner Adolf, Roth József, Kemény Jenő, Engländer Ilona (N-Mihály), özv. Kornstein Mórné, Weinberger József, Frisch Hermann, özv. Kornstein Ignác, özv. Erényi Jakabné dr. Szepessi Arnold, Herczog Lipót. Kiss Ödön, Abonyi D. Mór és Davidovits Adolf 2—2 ftot. Özv. Fleisner Lászlóné, özv. Boruth Elemérné, dr. Stern A. (Debreczen), Tüchler Vilmos, Tüchler Fülöp és Frisch Hugó 1—1 ftot, összesen 105 ftot. Fogadják az igen t. felülfizetők és adakozók, valamint az egyesület érdemes tagjai, kik az előkészületeknél anyagi segítséget nyújtani szivesek vol-

tak, a város érdemes képviselő-testülete a színház ingyen átengedéseért és végül a fáradozott rendezőség tagjai a nőegyesület iránt tanusított jóindulataért hálás köszönetünket,

S. a.-Ujhely, 1890. január 15.
Lenkey Mihályné, Teich Zsigmondné,
e. pénztárnokné. e. elnökne.

Nyilvános köszönet.

A s. a.-ujhelyi gyártelepi asztaltársaság által 1889. év dec. hó 31-én rendezett jótékonycélú Szilveszter-estén bevétel volt: belépő díjakból 131 ft 80 kr. Felülfizetésekből 40 ft 50 kr. Összesen 172 ft 30 kr. Kiadások: Számlák szerint 120 ft 79 kr., maradvány, mint tiszta haszon: 51 ft 51 kr. A kimutatott 51 ft 51 krnyi összegből négy szegénysorsu gyermek felruházására fordított 43 ft 20 kr., maradt még 8 ft 31 kr., melyet az asztaltársaság öriz. **Felülfizettek:** Fehérvári István és Wihs Keresztély 3—3 ftot, Szabó-család Orsováról 3 ftot, Szaitz Sándor, Pakh János és Mendik János 2 ftot, Móre Gábor 1 ft 50 krt, dr. Löcherer Lőrinc, Tokár József, Rieder Engelbert, Ligeti Bertalan, Kaselyák János, Faragó Lajos, Dudás Bertalan, Gottenhuber János, Frisch Herman, Bodó Károly, Fehérvári János, Héricsz Sándor, Reichard Armin, Rein István, Fränkel Lipót, Dolozselek Albert, Klimó Lajos, Abonyi D. Mór, Szernyák Mihályné, Danyovszky Istvánné és Ontkovics Györgyné 1—1 ftot, Pekarik Gábor, Nagy Sándor. Miklósi Mátyás és Kruck Károly 50—50 krt. Fogadják érte nevezettek, a szegény gyermekek nevében is, hálás köszönetünket. Ezuttal köszönetet mondunk még Lavottha Emilné asszonynak, ki a szegény gyermekek ruháit ingyen varrta meg. S. a.-Ujhely, 1890. év január hó 2-án. Az asztaltársaság nevében: *Szabó Gyula.*

A mádi önk. tisztség-egyesület zászlószentelésekor a Madon f. hó 12-én rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek: özv. Saxlehner Andrásné 100 ft, Saxlehner fitestvérek 50 ft, Molnár Dobias Berta 20 ft, br. Vay Alajosné 5 ft, Castiglione Hermin 3 ft, Zvolinski Bronisláv 3 ft, Petrakovics Kálmán 1 ft, Teleky László 3 ft, Kocsis Józsefné 2 ft, Nagy Gáborné 2 ft, Stumpf Antal 1 ft, dr. Blasberger 2 ft, Lipóczy Norbert 5 ft, Egly testvérek 2 ft, Pétermann F. 1 ft, Mankovics János 1 ft, Sárossy Bertalan 1 ft, Horváth Imre 1 ft, Duboczky István 2 ft, Rosenfeld Lipót 2 ft, Boronkay János 1 ft, Lányi Vilmos 2 ft, Küllös Sándorné 1 ft, Tóth Ágoston 70 kr., özv. Freund Vilmosné 5 ft, Schönfeld Ignác 3 ft, Wetterschneider M. 2 ft, Zibald Tamás 2 ft, Evva Lajos 1 ft, id. Sol'ész Mihály 2 ft, id. Krivián Mihály 1 ft 50 kr., Jurák Sándor 1 ft, özv. Hattala Alajosné 2 ft, Krivián Imre 1 ft, özv. Szabó Lajosné 2 ft, özv. Plavenszky Ferencné 5 ft, Sándor János 2 ft, Kulás István 2 ft, Györy István 3 ft, Homoky Alajos 1 ft, Zimmermann Zsiga 3 ft, Körtvélyesy János 2 ft, Zipser Herman 2 ft, Gaál István 1 ft, Kocsis Antalné 2 ft, Barna Józsefné 1 ft, Hermann Gyula 1 ft, dr. Tóth Kálmán 1 ft, Dorozsnyák Gyula 2 ft, Grateczki Antal 1 ft, Bakonyi Ferencné 1 ft, Führer Adolf 2 ft, Kaliczky István 1 ft, Stillmann S. 50 kr., Szende Mór 1 ft, Patzauer Jakob 1 ft, Grosz Miksa 3 ftal, összesen 272 ft 70 krral. Fogadják mindazok, kik kegyes adományaikkal egyesületünk gyarapodását elősegítették, a legforróbb köszönetünket. Az egyesület nevében: *Török Levente* alparancsnok. *Molnár János* pénztárnok.

Nyilvános számadás.

A homonnai egy. protestáns templom-alap javára Homonnán a folyó hó 11-én sorsolással összekötött táncest alkalmával volt a bevétel 171 ft 50 kr, a kiadás 94 ft 65 kr, a tiszta jövedelem 76 ft 58 kr. **Felülfizettek:** Vehter Márk 2 ft, Vimmer Juliska 1 ft, Csento Máttyás 3 ft, Zékány József 6 ft, Sulyóvszky István 5 ft, Friedmann Márkus 2 ft, Cziprián Ferenc 50 kr., dr. Kelemen Armin 1 ft, Propfer Emánuel 1 ft 50 kr, Szöllösy József 1 ft 50 kr. Moskovics Leó 1 ft 50 kr., Herczeg Károly 1 ft 50 kr., Papp László 50 kr., Liptay Ferenc 1 ft, gf. Andrássy Aladár 10 ft, dr. Thomán Dávid 2 ft, Szirmay Pál 1 ft, Huszár Adolf 4 ft, Jánosy Károly 3 ft, Gojdiacs Antal 2 ft, Kula István 1 ft, Rimaszombathy Pál 2 ft, Fejes István 2 ft, Szekerák Sándor 2 ft, összesen 57 forintot. Fogadják a nemesszivü adakozók az egyház nevében is hálás köszönetemet. Homonnán, 1890. évi jan. hó 17-én. *Mándy István* pénztáros.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja f. évi 3 ik számában, a helybeli ágostai hitvallásnak önálló egyházzá alakulásáról protestáns körökből eredő közlemény jelent meg, melyre nézve kötelességünknek tartjuk a következőket megjegyezni:

Nagyon téved a t. cikkirő ur, midőn azt állítja, hogy az ev. ref. egyház az alakítás szándékáról értesítve nem lett, mert ha — biztos for-

rásból meritendő értesítését — nt. *Fejes István* ev. ref. lelkész urat megkérdezte volna, okvetetlen azon választ nyeri, hogy ugy mult évi május hóban *Geduli Lajos*, valamint ugyancsak mult évi november hóban *Caekus János* ev. missioi lelkészek által személyesen tudomására hozott az alakulás megkövetelte előmunkálatok megkezdése.

A megalakulás tényleg mult évi december 15-én történt meg; a hitelesített jegyzőkönyv azonban — melynek 9-ik pontja az ev. ref. egyházat a megalakításról értesíteni, s a hosszú éveken keresztül tapasztalt lelki gondozásért mély hálát és köszönetet szavazó jegyzőkönyvi kivonatot az egyház elnöksége által átadni rendeli — csak f. hó 17-én került az egyházmegye elnökségétől vissza, s így — a lelkész Tokajban lévén — f. hó 22-ike előtt átadható nem volt, mely napon azonban a jegyzőkönyvi kivonat átadása mellett szóval is »isten hozzád« mondatott méltóságos *Dokus Főszef* főgondnok urnak; nt. *Fejes István* lelkész ur nem lévén itthon, vele még nem közölhetjük, miért is a tények alapján bátran állíthatjuk, hogy »magyar emberhez illő módon ugy szándékunkról, mint elhatározásunkról értesítettük a jó anyát«. A mi pedig a jogi formáknak be nem tartását illeti, annak — mert hosszadalmas — tárgyalását nem visszük a nagy közönség elébe, de fenntartjuk magunknak a jogot, annak teljes alaptalanságát a megfelelő forum előtt bebizonyítani.*)

Midőn e soroknak a t. c. közönség tájékoztatása végett becses lapjába való felvételét kérjük maradunk megkülömböztetett tisztelettel

S. a. Ujhely, 1890. jan. 23.

Tekintetes szerkesztő ur

alazatos szolgája:

az ujhelyi ág. hitv. ev. egyház tanácsa.

TANÚGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében**).

Hudra János k. r. tanártól.

(Öt közlemény.)

A) Tokajban.

1556-ik évben *V. Károly* császár és spanyol király, belefáradva a 40 évig tartó kormányzás küzdelmeibe, önkényt lemond a trónról s vissza vonul *Estramadurába*, a sz. Jeromos kolostor falai mögé, hogy hátralevő idejét Istennek tetsző módon imák és egyéb ájtatos cselekmények gyakorlásában töltsse el, s kibékülve a Gondviseléssel, lelkét az örök életre annál biztosabban előkészítse.

Ugyanezen év szept. 11-én, midőn még az egész világ a nagy politikai esemény hatása alatt állott, nem kevésbé fontos esemény történik *Spanyolország* Aragónia tartományának *Petraltá* nevű városában, hol a *Kalazanc* várról nevezett régi nemesi családból születik *Főszef*, a kegyes tanítórend alapítója, kinek neve utóbb fényes napként tündöklő Európa szellemi világában. Előkelő és gazdag családjá mindazon előnyöket biztosítja az új honpolgárnak, melyekre azon időben a hasonló származásúak a lovagias Spanyolországban igényt tarthattak. A legjobb nevelésben részesülve, a szülők nem ok nélkül reményltek, hogy széptehetségű fiok egykor mint államférfi vagy katona kitűnő szolgálókat tehet hazájának, a világ akkor még leghatalmasabb birodalmának. A pályaválasztás idejének bekövetkeztével a szülők katonának szánták; de ő eszményibb légkör után vágyott s mindinkább a papi pályára lép és 1583. dec. 17-én az *urgelli* püspök által pappá szenteltetik. Ez volt azon tér, mely hivatásának teljesen megfelelt. Kötelmeinek hű teljesítése és szent élete által csakhamar magára voná előljáróinak figyelmét s már 1587-ben mint püspök-helyettes igazgatja az egyházmegyét. Ily fiatal korban, előkelő származása mellett, felvértezve isteni erővel és támogatva ugy az egyházi, mint a világi tudományok teljével: alapos volt a meggyőződés, hogy *Kal. Főszef* rövid idő múlva az egyházi méltóságok legmagasabb fokát is elnyeri. De ép ez aggasztá *Főszefet*, kinek alázatossága, szerénysége élénk ellentétbe állott mindennemű kitüntetésekkel; eddigi méltóságát is a szent engedelmesség nevében fogadta el; magát arra méltatlannak tartja; szabadulni kívánt tőle, hogy egy sokkal fonségebb hivatásnak szentelhesse minden idejét. *Rómába* megy s ott tapasztalá, hogy a szükség, a nyomor és erkölcsi romlottság fő oka a nép elhanyagolt

*) A jogi formák meg nem tartása iránt tett megjegyzés alaposágát, a jegyzőkönyvnek a hírlapi közlemény megjelenése után 5 nappal lett átküldése által mi igazolva látjuk. Szerk.

** E cikksorozat közzétételét, most midőn a kegyes tanítórend vezetése alatt álló s. a. ujhelyi hat osztályu gimnáziumnak főgimnáziummá tétele iránt a társadalmi mozgalom vármegyeszerte megindult, időszerte láttuk. Szerk.

nevelésében rejlik. A szegény elhagyott gyermekek oktatás és nevelés nélkül nőnek fel, s kora ifjuságukat is téltenségekben és koldulásban töltve, csakhamar a vétek örvényébe süllyednek. *Főszef* megérté a hívő szózatot; felkarolja az elhagyottakat; iskolát nyit s már az első héten 100-nál több szegény gyermek jelentkezik, kiknek, nehány társával, nemcsak szellemi szükségleteiről gondoskodik, hanem könyvekkel, ruhával, sőt élelemmel is ellátja őket

Es a magános iskola volt csirája 1597 ben a kegyes iskoláknak (Scholae Piae Pauperum).

Sokszor a legszentebb ügyek is a megvalósulásnál különféle nehézségekbe ütköznek. Akadtak most is egyes emberek, kik *Kal. Főszef* törekvéseit maró gunynyal, lenézéssel, sőt ellenséges indulattal fogadták. Évek hosszú során át kellett a legnagyobb kitartással ezen ár ellen küzdenie, hogy kitűzött célját szent megyőződése szerint elérhesse. Végre is törhetetlen buzgalmának, az igaz ügyért lángoló nemes szívének legfényesebb jutalmat élvezheté, tapasztalván, hogy iskolája minden reakció dacára hatalmasan fejlődésnek indul. Már 1599 ben 900-at meghaladott növendékei számára helyiséget kellett bérelnie és 1612-ben a mindinkább növekedő ifjuság számára 5000 aranyon megvette azt a házat, mely *Rómában* ma is a rend generálisának lakóhelyül szolgál. Ez időtől fogva 18 ra szaporodott tanítóival közösen élt s életrendjüket szabalyozá.

Kal. Főszef szokatlan működési köre a jobbakk lelkében tisztelettel párosult bámulatot gerjesztett. *III. Filőp*, spanyol király, minden áron visszaakará nyerni hazájának s püspökséggel kintálta meg: a pápa pedig felajánlá nek a biborosi méltóságot. Ő azonban csak a szegények nevelője akart maradni. A pápa *Kal. Főszef* kérelmeinek engedve belenyugszik, hogy felvehesse a szerzetesi öltönyt 1617. márc. 25 én és szerzetesi néven magát »a *Matre Dei*«-nek nevezze; innét a piaristák cimerében a gorögös »*Métér Theus*« nevezet. Társulatát XV. Gergely pápa 1621-ben »szabalyozott papok« című (Institutum Clericorum Regularium) szerzetté emeli, kötelezván őket a szegénység, tisztaság és engedelmesség fogadalmán kívül még egy negyedikre is: a tanításra. 1622-ben a rend főkegyelmeihez tartozó tétetik; ekkor kieszközli a pápánál az általa felterjesztett konstitúciók megérősítését, melyek, némely időközki, a korviszonyokhoz alkalmazott módosításokat leszámitva, ma is a rendre nézve irányadóak.

Hová egyeseket nem az anyagi érdekek kufárszerű vonzalma, mint inkább a minden salaktól megtisztított nemes hivatás vezérel: ott azonnal feltűnik a helyesen felfogott munkának szivnemesítő hatása. Ez történt a *Kalazancius* rendjével is. Az intézményt *Olassországnak* mindenfelé megkedvelik; jótékony működése közeliismerésre talál, mert szembetűnővé válik a gondjaira bizott elhagyott néposztálynak javulása ugy feyelmi, mint vallás-erkölcsi irányban. Csakhamar átlépi *Olassországnak* határát; elterjednek *Spanyol* és *Németor országban*; majd az *osztrák* tartományok némely városában p. o. *Nikolsburg* és *Olmützen*; majd *Lengyelországban* fogadják tárt karokkal, honnét lassanként még az alapító életében beszívárog a rend hazánkban akkor még lengyel uralom alatt levő északi részébe: a *szepesti Podolinba* 1642-ben.

Ekként igazi lelki örömmel szemlélheté sz. atyánk, hogy az általa hő vágygyal és példátlan lelkesedéssel felkarolt eszme és ennek megvalósítása gyors rohamokban terjedt szét *Európa* legtöbb művelt államaiban s dacára az erős megpróbáltatásoknak, melyeknek ugy a külvilág némi áramlata, mint beléletében ép a gyors terjeszkedésből kifolyó gyengeségek miatt megküzdnie kellett: diadallal allotta ki a tűzpróbát. *Kal. Főszef* a legnagyobb lelkiyugalommal szálhatott sirjába, látva, miként képződött gyenge mustármagból az óriási fa, mely már büszkén dacolhat a világ bármely tájékaról jövő zivatarral. Meghalt *Rómában* 1648. aug. 25-én; boldoggá avattatott XIV. *Benedek* pápa által 1748-ban; szenté pedig XIII. *Kelemen* által 1767-ben.

A kegyes tanítórend hazánkban e szerint a 17-ik század közepe táján vez gyökeret; de élet-erős izmosodását a 18-ik században éri el, midőn ugy az egyesek, mint társulatok vetélkedve alapítanak társházakat a vármegyék székhelyén vagy egyes kiváló városokban, hol a kor előrehaladott műveltsége megjelenésüket szükségesnek tartá.

CSARNOK,

Influenza.*)

— A »Zemplén« számára. —

Ez a világ bacillussal lesz már végre tele, S a tudomány elmulathat óraszámra vele! Nemzetközi bacillusnak támad hosszú szárnya, S nincs előtte zárva kastély, kis ház, nagy [kaszárnya]. Ott kísért, mint orosz nátha, itt forró láz, himlő, S hogy mindenüvé benézzen, szerinte csak illő! Ha benézne — s tovább menne! még akkor csak [hagyján...]

*) Ajánlja *Sebeők Antal* dr. barátomnak.

Sok ember legény maradna, mint szokás a talpán. De besétál a bacillus — (nézz szabad jegyére!) Élte kedves, hű párjával egészen a vérbe. Ott vig farsang derüje két biborpalotában: A test pedig lázban szenved épp akkor javában! Hja, bacillus, bakterium nagy dolgokat mivel, Noha nem látja az ember őket két szemével: Itt a példa: a világ sem kell már napok óta, S ej, a mit elnyögök, bizony, legszomorubb nóta! Főfájás fekvést parancsolt, azután meg fáztam; Majd köhögés gyötör egyre s elszállt az étvágyam, Forósság készit vizet innom, a bort most utalom! Csöndes álmot óhajtanék — de hiába várom. Istenem! mi vágott így le az orvostól kérdjem? — Influenza! — Pedig tavál náthával beérttem! Addig csak náthát ismertek, — mondják — Patti,

[Benza:]

Ma meg, tessék, országszerte rémit influenza! Ez a világ bacillussal lesz hát végre tele... S az embernek sohasem lesz nyugodt nyara, tele?! Lám, milyen kis pont az ember széles e világon: Influenzás állapotban jól esik megszánom. Kik ezen az orosz náthán majd hát átestenek, Magyar szokás szerint áldják becsét az életnek! Tokajitól habzó pohár nyujtson olyan kedvet, Milyet filokszer pusztulás szent óhaja kelthet! Influenza... filokszer s mindennemű féreg Lássá, hogy e magyar földön van számára méreg! S ha jó hazánk újra boldog, hálát mondjunk sorra S influenzát üző szerünk legyen Tokaj bora!

Labore.

GONDOLATOK.

Herder és *Schiller* — mindaketten seborvosokká akarták magukat képezni. De sorsuk így parancsolt rájuk: »Nem! Vannak mélyebb sebek, mint a test sebei. Gyógyítsátok ezeket a sebeket!« És mindaketten *Irtak*. (*Jean Paul*.)

Vannak emberek, kik csak azért kívánnak ártani embertársaik valamelyikének, mivel ezek érdemei nagyobbak. Az ilyen ártó lelkek a mostani kor Káinjai, kiknek az áldozat nem kedves. (*Lauka Gusztáv*.)

Hogy a szerelem tartós, elpusztíthatatlan legyen, sok tanulmányon kell a *vallomás* és *birtokbavétel* mesyéi közt átvándorolnia. A kételkedés, tartózkodás, az első kézszerítés, az első csók — mind megannyi nyugvó pontjai az emlékezésnek. Később, az elhülés pillanataiban, ez az emlékezés kelti új életre a haldokló szerelmet.

HUMOR.

Bálban.

Ráhuza a cigány. A táncoló párok Tomboló jó kedvvel, keringnek előttem. Ámortól találva sajgó szívvél állók, A sima parketten, — szinte odanőttem,

Elmerengek rajtad tündéri álomkép Bús szemem világa rád sóvárgva tekint. . . Oh mert szép vagy lányka, elragadóan szép S mi több: *hosományod ötvenezer forint!*

Csoltói.

Óvatos előrelátás. Egy fiatal és csinos kisasszony rut s kissé élemedettkorú urhoz ment férjhez. A kocsi, ki a menyasszonyt az esküvőre vitte, utközben visszanzent s figyelmeztetőleg szólott: »Kisasszony! Engem *Péternek* hívnak« — És miért kell ezt nekem okvetetlenül tudnom — kérde a hölgy. »Hja, kisasszonykám, egyedül csak azért, hogy nem sokára azt ne mondja: az *ördög* vitt engem az esküvőre.«

Meg nem foghatja. — Postautalványt várt napok óta egy urnő. Minden áldott nap egy utcasarkon ráesett a levélhordóra és szólítottatta:

— Nem jött utalványom?

— Nem bizony, kérem alássan.

— Meg nem foghatom, — sohajt vissza az urnő.

— Nem ám, teinsasszony, — mig meg nem jön . . .

HIVATALOS RÉSZ.

114 főisp. sz. Zemplénvármegye főispánjától.

10 járási főszolgabíróknak.

Több oldalról panasz tétetvén előttem amiatt hogy a fogyasztási adóbérlők, gyakran egyes községi előljárók támogatása mellett, a törvényes határon túllépve az érdekeltékl kötelei járulékaikon felüli fizetéseket követelnek s ez által az adófizető lakosság anyagi érdekeinek megrontását idézik elő és zaklatásaikkal türhetetlen kényelmetlenséget is okoznak.

Amennyiben a tek. főszolgabíró urak egyik főfeladata járásuk területén örködni a felett, hogy *mig egyrésztől mindenkinek jogosult igénye kielégítessék, másrésztől pedig a lakosság minden visszaéléstől is megóvassék*: felhivom a tek. főszolgabíró

urakat, hogy ez ügyre éber figyelemmel legyenek, községeknek előjáróságait sürgősen megfelelő utasítással lássák el s olyan esetben, midőn a törvényes beavatkozás szükségesnek mutatkozik, a nyomozatot teljes szigorral fogatosítsák s eljárásuk eredményéről hozzáam esetéről-jelentést tegyenek.

S.-a.-Ujhely, 1890. január hó 22.

Molnár István, főispán.

683. sz. 19.910. Zemplénvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A f. vármegye bizottságának m. évi 683/19910. sz. a. kelt határozata folytán a **Bukovinszky Jozsef-féle** alapítvány 3000 ft tőkéje 1889. évi kamatjövédelmének ösztöndíjként való kiszolgáltatására a pályázati hirdetményt ezennel közzéteszem.

1. Az alapítványi tőke 1889. évi kamatai ugyanazon évre kivételesen egyszerre fizetettek ki.

2. Pályázhatnak ez alkalommal oly zemplén vármegyei róm. kath. vallású, jó erkölcsű, szegény sorsu, jó tanuló ifjak, a kik legalább az első közeosztályt elvégezték.

3. A 30 napon belül alólirt alispánhoz beadandó pályázati kérvényhez keresztlevél, az illető vagyoni körülményeit feltüntető községi bizonyítvány, s az előző évi — ezuttal tehát az 1888/9. évi iskolai bizonyítvány mellékelendő.

S.-a.-Ujhely, 1889. jan. 25.

Matolay Etele,

alispán, mint az alapra ügy. vál. elnöke.

T. Zemplénvármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1889. évi december hó 4-én és 5-én tartott közgyűléséből.

635/19213. sz. Olvastatott a kir. földmivélségi miniszternek leirata, melyszerint megengedi, hogy a kerületi állami állatorvos az illető hatóság megkeresésére szigorúan vett hivatásán kívül eső hatósági állatorvosi teendőket láthasson el, magától értetik, hogy a költségek fedezetéről az illető megkereső hatóságok kötelesek gondoskodni.

Köztudomásra hozatal végett a »Zemplén« hivatalos lapban közöltetni és az alispán és főszoigabiróknak másolatban kiadatni rendeltetett.

K. m. f.

Jegyzette és kiadta:

Viczmány Ödön, főjegyző.

Másolat. Földmivélségi m. kir. Minister. 58977. sz. Körendelet valamennyi törvényhatóság. Habár az állami állatorvosok az 1888. évi VII. tc. 136. §-a értelmében arra vannak hivatva, hogy az állategészségügyi törvény és rendeletek pontos végrehajtását ellenőrizzék, és ezen hivatásukból kifolyólag hatósági állatorvosi teendőket nem láthatnak el; tekintettel arra, hogy az ország számos törvényhatósága területén az állategészségügyi szolgálatnak pontos teljesítésére szükséges számú hatósági állatorvos nem áll rendelkezésre: ezennel megengedem, hogy a kerületi állami állatorvosok az illető hatóság megkeresésére szigorúan vett hivatásukon kívül eső hatósági állatorvosi teendőket láthassanak el, ha ez által saját hivatáskörü teendőik ellátása hátrányt nem szenved. Magától értetik, hogy a kerületi állami állatorvosok által végzett hatósági állatorvosi teendőkkel járó szabályszerű költségeknek fedezéséről az illető megkereső hatóságok kötelesek gondoskodni. Erről a törvényhatóság tudomásvétel végett értesitem. Budapest, 1889. november 5. Gróf Szapáry sk.

6. sz. T. Zemplénvármegye alispánjától.

Közhírtétel végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1890. január hó 8.

Matolay Etele, alispán.

Másolat.

55839/89 számhoz Pályázat. A győri árva alapítványoknál az 1889/90. tanév kezdetétől következő ösztöndíj állomások jöttek üresedésbe, nevezetesen: I. A győri árva kir. alapítványnál 4 állomás egyenként évi 80 ftal. II. A győri árva Dlabács-féle alapítványnál 3 állomás, egyenként évi 80 ftal. III. A győri árva gróf Eszterházy-féle alapítványnál 2 állomás évi 80 ftal. Ezeknek betöltésére pályázat hirdettetik. A folyamodványok 1890. évi február 15-ig mint ezennel kitűzött határrnapig benyújtandók. A pályázati feltételek a járási szolgabírói hivataloknál és a vm. levéltárban megtekinthetők. A fent kitűzött határrnap eltelte után benyújtott kérvények egyszerűen vissza fognak utasítani. Budapest, 1889. évi december 16. A vallás és közokt. m. kir. minister.

T. Zemplénvármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1889. december hó 4-én tartott közgyűléséből.

704/15787. sz. Olvastatott a földmivélségi m. kir. ministerium 50831. sz. a. kelt körendelete, melyszerint a lépfene elleni Pasteur-féle oltások tárgyában 64359. sz. a. kelt körendelet áthágása kihágásnak minősítettik.

A ministeri körendelet szabályszerű közhírtétel végett a járási szolgabíróknak kiadatni s a »Zemplén« hivatalos közlönybe közzétételni s al-

kalmazkodás végett az alispánknak és a vármegye jegyzőjének karnak kiadatni rendeltetik.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Somossy Sándor,

tb. aljegyző.

Kiadta:

Viczmány Ödön,

főjegyző.

Másolat

Földmivélségi m. kir. ministertől. 50831. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. A f. évi május hó 20. án 64359/888. sz. a. kibocsátott körendelettel a Pasteur-féle lépfene elleni oltásoknak kiáltal és miként lenndő eszközöltetését szabályoztam. Ezen körendeletem kapcsában az ezen körendeletem áthágását az 1879. évi LX. tcikk 1-ső §-a alapján kihágásnak minősitem, mely kihágás 100 ftig terjedhet s az 1888. évi VII. törv. cikk 156. §-ban megjelölt célra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó. Erről a közönséget tudomásvétel és mihez tartás végett értesitem. Budapest, 1889. szept. 25. Gf. Szapáry.

21.727. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

10 főszoigabirónak.

A halászlási jog bejelentése és igazolása tárgyában hason szám alatt kibocsátott hirdetményt azon felhívással adom ki tekintetes főszoigabiró urnak, hogy azt mindazon községekben, hol a halászlási jog gyakoroltatik, közhírré tenni, s a közhírré tételről a községek előjárói által kiállított hivatalos bizonylatot legkésőbb 1890-ik évi március 1-ig bemutatni ne terheltecsék.

S.-a.-Ujhely, 1889. december 25-én.

Matolay Etele, alispán.

21.727. szám.

Hirdetés.

A halászlási jogról szóló 1888. XIX-ik t. c. 3-ik §-a, valamint az ezen törvény végrehajtása tárgyában 1889-ik évi február hó 9-ik napján 5000. sz. alatt kibocsátott földmivélségi- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministeri rendelet 2-ik §-a értelmében mindazok, kik a halászlási jogot 1889. évi május hó 1-én oly vízterületen gyakorolták, melynek medre tulajdonok nem képezi, ezen jogukat csak az esetben tarthatván meg, ha bezárólag 1890. évi április hó 30-ik napjáig ebbeli jogukat az alispánnal bejelentik s ennek folytán jogosultságukat kimutatják: nehogy a bejelentés és igazolás elmulasztása, vagy a kitűzött határidő után való bejelentésből az egyes jogosítottak joghátrányt szenvedjenek, a fentebb idézett törvény és végrehajtási rendelet felhívott §-ai értelmében felhívom mindazokat, kik a halászlási jogot 1889. évi május hó 1-én oly vízterületen gyakorolták, melynek medre tulajdonok nem képezi, hogy ezen jogukat bezárólag 1890. évi április hó 30-ik napjáig alulírtul bejelenteni és kellőleg igazolni annyival is inkább el ne mulasztásák, mivel a határidő lejártá után az idézett törvény 6-ik §-a értelmében igazolásnak helye nincs, s a bejelentési és igazolási határidő elmulasztása a halászlási jog elvesztését vonja maga után. A jogosultság kimutatására szolgáló bejelentésekben a község, valamint a parti birtokosok megjelölésével pontosan körülírandó azon vízterület fekvése és kiterjedése, melyen a halászlási jog igényeltetik.

A jogosultság kimutatására a törvény 3-ik §-a értelmében elegendő az is, ha a halászlási jognak 20 évi békés birtoklása bizonyítottatik.

S.-a.-Ujhely, 1889. december 25-én.

3-3

Matolay Etele, alispán.

1977/IV. 890. szám.

Hivatalos árverési hirdetés.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező országot (Zemplénvármegye, szinnai szolgabírói járás) községben fekvő:

szántófold	35	kataszt. hold és	648	öl
kaszáló	116	»	»	1332
legelő	363	»	»	1583
kert	—	»	»	1439

összesen 517 » » » » 4202 » terület S.-a.-Ujhelyben a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében f. évi február hó 4-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen utján 1890. évi április hó 1-től kezdve három, esetleg hat évre bérbe fog adatni a következő feltételek alatt:

1) A kikiáltási ár 200 ft. Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénz gyanánt letenni.

2) A bérbevevő bánatpénze az utolsó bérreztletbe tudatik be, s addig biztosíték gyanánt tartatik vissza.

3) Bérbevevő a leütött bérletet negyedévi előleges részletekben tartozik a homonnai m. kir. adóhivatalnál befizetni és pedig akként, hogy az első negyedévi részlet az árveréskor készpénzben lefizetendő.

4) Ha a bérlő egy negyedévi bérreztlettel hátrálékban marad, veszélyére és költségére újabb árverés fog megtartatni és a bérlet a legtöbbet ígérőnek fog jogérvényesen átadatni, a különbözetet és költségeket pedig a hátrálékos bérlő tartozik viselni.

Zárt ajánlatok a m. kir. pénzügyigazgatóság

által S.-a.-Ujhelyben f. évi február hó 4-ig az árverés megtartása előtt elfogadtatnak.

m. kir. pénzügyigazgatóság

S.-a.-Ujhely, 1890. január hó 18-án.

Beoske,

kir. pénzügyigazgató.

6472/ki. 89 sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszoigabirától.

Bötös Sámuel málczai lakos azon jelentése folytán, hogy m. évi december 4. és 5. közötti éjjel Sárospatakról, S. a. Ujhelyen át, Málczára szállított butorai közül a »Nagy-Erdőn« átjövot, az u. n. »Betekints« korcsma mellett, 6 drb. fény-mázos, virágokat ábrázoló faragványos, veres-virágokkal átszőtt, szövettel áthuzott, ülpárna nélküli, egymáshoz csomagolt székét a szekérről elvesztette: fölkérem a szék holiété felől tudomással bírót, hogy azt a főszoigabirói hivatalnál bejelentni sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely, 1890. január 24.

Urbán Ferenc t. főszoigabiró.

38/rend. 890.

A s.-a.-ujhelyi j. főszoigabirától.

Minár Frigyes cs. és k. ny. őrmester, budapesti lakos, folyó hó 24-én Csapról S. a.-Ujhelybe jövot, valószínűleg a helybeli vasuti állomásnál, a lemergi cs. k. adóhivatalra kiállított 288. számú fizetési ívét (Penzions-Logen) és menetlevét (Marschruhta) elvesztvén: fölkérem a becsülettel megarslót, hogy azt hivatalomnál átadni sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely, 1890. január 24.

Urbán Ferenc főszoigabiró.

Figyelmeztetnek mindazon tenyésztők,

a kiknek eladó bikáik vannak, hogy azokat a születési évöknek, leszármazásuknak és áruknak megjelölésével a gazdasági egylet elnöségéhez az 1890. évi január hó végeig jelentsék be. Azok megvizsgálása és elhelyezése iránt az intézkedések február havában fognak megtörténni.

Felhívom egyszersmind a közönséget, hogy a melyek bikaszükségletüket a vármegyei gazd. egylet utján akarják beszerezni, ebbeli kérelmüket a f. évi februárét, 10-ig a gazdasági egylethez adják be. hó Kvényükben lehetőleg jelöljék ki a tenyészdz r a melyből akarják bikáikat beszerezni.

S.-a.-Ujhely, 1890. évi január hó 7-én.

Viczmány Ödön,

gazd. e. h. elnök.

Nyilt-tér.*)

Blizmann Ferenc ur még a mult évben egy közebbébből ráeső 3 ft 30 krral adósom maradt.

Hónapok multak el, mikor Blizman urat a 3 ft 30 kr. kifizetésére fölkérem és pedig több ízben eredménytelenül; végtére is az ebéd árát őt a városházánál bepereltem; itt az ügy nem nyerhetvén megoldást, a kir. járásbírósszhoz került, a hol köztünk olyan egyezség jött létre, hogy Blizman ur köteles az ebéd ára fejében 2 ft 62 krt részemre kifizetni. A 2 ft 62 krt tegnapelőtt postautalvánnyal megkapván, azt az ujhelyi árveházi alap céljaira adományoztam.

S.-a.-Ujhely, 1890. jan. 24.

Krikbaum Gyula,

vendéglős.

†
Mély fájdalommal tudatjuk rokonaink és ösmerőseinkkel, forrón szeretett
GABRIELLA (Eluska)
gyermekünknek f. hó 24. én reggeli 6 órakor életének 2. évében történt gyászos elhunytát.
Felejtethetlen gyermekünket f. hó 25-én d. u. 4 órakor kísértük örök nyugalomra.
Egyidejűleg ösmerőseink és jóakaróink szives részvétükért fogadják e helyen is mélyen sújtott bánatos szívünkben jövő hálás köszönetünket.
A bánatos szülők és testvérek:
Wiss Keresztély és neje.

Fekete selyemszövetek 60 krajcártól 11 ft 65 krig méterenkint (körülbelül 180 különféle színben és mintában) öltözet- és darabonként szétküldi **Henneberg G. gyári raktára** (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.
G. M. urnak — Hban. Szemelvényeiből szemelgettünk. Kérése teljesített fog.

Felelős szerkesztő:
DÓKUS GYULA.
Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**
Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. c. részvényesei tisztelettel meghívotnak

a folyó évi február hó 2-án délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XVII-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1889 iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolc nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni öhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1890. január hó 3-án tartott igazgatósági ülésből.

3—3

Az igazgatóság.

Eladó jó minőségű réti széna és őszi szalma
kocsirakományonként
a s.-a.-ujhelyi, vagy közeleső bármely vasut állomásra
szállítva.

Ára a szénának métermázsánként **4 ft**, a szalmának **2 ft 50 kr.**

Bővebbet a kiadó hivatal.

Tk. 3084/89. sz.

Hirdetmény.

A nagy-mihályi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság az 1868. évi I. t. cz. 17-ik §-ának értelmében felhívja mindazokat, kik az első magyar gácsországi vasut-társulat által a nátafalvai 41., 55., 56., 311., 182., 46., 33., 82., 155., 23., 86., 84., 176. és 162. sz. tjkvi ingatlanokból a második vágány céljára kisajátított területekért az egyéni kimutatásban jelzett egyének részére letétbe helyezett s összesen 236 frt 10 krt tevő kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetésük van, vagy a kik a kártalanításra bármi czim alatt igényt tartanak, hogy ellenvetéseiket illetve igényeiket 1890. évi február hó 28-ik napjáig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék be, mint-hogy a később jelentkezők igényeire és észrevételeire semmi tekintet nem lévén, a kártalanítási összeg annak s azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az, az egyéni kimutatásban kitüntetve van.

Kelt Nagy-Mihályban, a kir. járásbiróság mint tkkvi hatóságnál, 1889. évi dec. 18.

Kapy,
kir. aljársbiró.

Tk. 2102/89. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ruzsbánszky Zsuzsanna végrehajtatónak Ruzsbánszky Mária, férj. Szántói Dánielné végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tokaji 876. sz. tjkvben foglalt 61., 62. hr. sz. két belsőség és házból álló ingatlanra az árverést 1153 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb jelölt ingatlanok az 1890. évi február hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a tokaji kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 115 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelz. árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi június hó 30-ik napján.

Kálmán Lajos, kir. aljbsiró.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kiknek vásárolt borkészleteik van, azokat haladéktalanul a helybeli regále-, bor- és sörfogyasztási adó irodában (Rákóczi-utca 75.) annál is inkább bejelenteni, mert a fel-fedezett be nem jelentett borok mint eltitkoltnak fognak tekintetni és birságotlatni.

2—3

S.-a.-ujhelyi regále-bizottság.

Hipotekaris kölcsön.

Földbirtokosoknak a legmagasabb összegig a legutányosabb kölcsönt közvetitem 5³/₄%-os 30—45 évi tartamra, 1/2% amortizációval

A megadható legmagasabb kölcsön készpénzben nyújtatik. Papirveszteségre csupán 2¹/₂% vonatik le, így minden 100 ftért 97¹/₂ ft fizettetik ki.

A kölcsön a leggyorsabban intéztetik el. Kivántatik: 1. a telekkönyvi kivonat és 2. a kataszteri birtokiv, az utolsó havi kelettel,

3. adókönyv, vagy az adókról községi bizonylat,

4. pausál, vagy egyéb biztosítási kötvény,

5. a kölcsön összege,

6. lakhely, posta és vasuti állomás megjelölése.

7. becsköltségekre 150 ft.

100,000 fttos kölcsönön felül a kamat csupán 5%. Árverés alatti birtok 3 hónapra rendezendő.

További felvilágosítással szolgál:

Löcherer Andor,
a Zemplénvárm. gazd. e. titkára.

109. á. 1890. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi ministerium az 1890. év január hó 18-án kelt 68502/89. számú rendeletével a miskolcz—gerendai államut 7944—80186. szakaszán szükséges korlátfák helyreállítását 1083 frt 39 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1890. február hó 4-ik napjának d. e. 11 órájára a zemplénvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni öhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1890. jan. 23.

Zemplénmegyei kir. államépítészeti hivatal főnöke

Hönsch Dezső,

kir. mérnök.

Hirdetés.

Két boglya apró-széna és 150 métermázsa valódi schvalie árpa eladó: alólírott alsó-bereczkii gazdaságában.

1—2

Boronkai Farkas.

Bérbe adatik

f. évi ápril 24-től az „Évva” házban egy első emeleti — három tágas szoba, konyha, élés kamara és egyéb mellékhelyiségekből álló utcai lakás.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadó-hivatala.

TK. 3085/89. sz.

Hirdetmény.

A nagy-mihályi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság az 1868. évi I. t. cz. 17. §-a értelmében felhívja mindazokat, kiknek a magyar gácsországi vasut-társulat által a második vágány céljára a sámgoyi 70. sz. tjkvben 1367—1368. hr. sz. alatt felvett ingatlanból kisajátított terület 11 frt 25 kr. letétbe helyezett kártalanítási árak mennyiségére nézve ellenvetésük van, vagy a kik a kártalanításra bármi czim alatt igényt tartanak, hogy ellenvetéseiket s illetve igényeiket az 1890 évi márczius hó 21-ik napjáig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kártalanítási összeg annak s azon mennyiségben fog kiadatni, mint a mely összegben a kinek javára az letéve van.

Kelt a nagy-mihályi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. dec. 31.

Kapy,
kir. aljárs biró.

Hirdetés.

A kassai m. kir. posta és távirdaigazgatóság a kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának m. hó 22-én 68143. sz. a. kelt m. rendelete folytán a s.-a.-ujhelyi posta és táv. hivatalnak 1891. július 1-től leendő elhelyezésére újlag pályázatot hirdet.

A pályázati feltételek a következők:

1) A posta és távirdahivatal részére szükséges hivatalos helyiségekre nézve megkivántatik; hogy azok tágas, világos, száraz földszinti helyiségek legyenek és legalább is 700 köbméternyi űrtartalommal bírjanak.

2) Főnöki lakásnak szükséges közegészségi szempontból kifogás alá nem eső három szoba, könyha, kamara, pincze, padlás s más mellék helyiség.

3) A bérlet időtartama hat év, az államkincstár azonban fenntartja magának a jogot, hogy az első 3 év eltelte után a bérletet esetleg felmondhassa.

Felhívtnak tehát mindazon háztulajdonosok, kik S.-a.-Ujhely városának központjában e célra alkalmas házhelyiséggel bírnak, hogy a bérbeadandó helyiségekre vonatkozó alaprajzzal ellátott ajánlataikat f. évi márczius hó végéig az ottani városi előljáróság. esetleg az ottani posta- és távirdahivatal utján, akár pedig közvetlenül a kassai kir. posta- és távirdaigazgatósághoz nyújtsák be.

Kassán, 1890. január 4-én.

Fülöp.

2-3

m. kir. posta- és táv. tanácsos.

1890. év január 1-ével új előfizetést nyitunk a

„MERKUR“

20. évfolyam. 20. évfolyam.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbízhatóságával, legtekélyesebben és világosan szerkesztett huzási jegyzékével fogva kitűnik. — A „Mercur“ magyar-német szövegben hónaponként 2-3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb huzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur“

Sorsolási évkönyvét 1890-ik évre.

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889. december végéig ki-sorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek-ről tartalmaz, továbbá az

Általános sorsolási naptárt 1890. évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 frt.

bérmentes postai szétküldéssel együtt.

Mutatványszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „MERCUR“ kiadóhivatala.
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

7-10

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle
valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJ

Maager Vilmostói, Bécsben.

Az első orvosi autoritások által megvizsgálva, könnyű emészthető hatása végett gyermekek részére is, különösen ajánlható; mint legtisztább, legjobb, legeredetibb és általánosan elismert leghatásosabb gyógyszer mell- és tüdőbetegség ellen, gümő, sömör daganatok, bőrkiütések, mirigybe- betegség, gyöngeség stb. ellen.

I üveg sárga olaj 1 frt, I üveg fehér olaj 1 frt 50 kr.

Kaphatók a gyári raktárban:

Bécs, III. Bez. Heumarkt Nr. 3.,

valamint valódi minőségben Ausztria-Magyarország gyógyszerüzeteiben és minden nagyobb fűszerkereskedéseiben.

Sátorajta-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerüzetében. 14-18

Wihs Keresztély

CZUKRÁSZ

S.-a.-Ujhelyben, (a megyeházával szemben)

ajánlja a n. é. közönségnek legfinomabb **sütemény** és **tortáit**; továbbá kitűnő minőségű **krém-cukorkáit** különként 2 frttól 5 frtig; legfinomabb **thea-süteményeit**, különféle választékban.

Cognac, legfinomabb francia.
Cognac, Alex. Matignon és társa-féle.
Cognac, J. Sorin és társa-féle.
Cognac, Bisquitt.
Cognac, legfinomabb magyar.

Kapható ezen kívül a legfinomabb **Thea**, legfinomabb **Cuba- és Jamaica-Rum**, legfinomabb bel-földi és francia **likörök**, **Benediktiner**, fél- és **egész keserű** (gyomor likörök) **Magyar és francia** pezsgők. stb

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Wihs Keresztély.

10-13

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502/II./888. számú rendeletével ajánlt

tüztöltőszer-, fecskendő- és szivattyú-gyára

BUDAPEST, V. KERÜLET.

Gyárhelyiség: Kálmán-utca 16. sz. szerelőműhely: Klotild utca 17. sz., irodahelyiség: Váci körút 78. szám.

ajánlja a nm. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előirt mértékkel bíró,

Tarnóczy szabadalmával ellátott

központi szelepszáró kengyeles tüzi fecskendőit,

minden mellékszerelvényekkel, melyek ugy szerkezetben, mint minőségben kitűnőek, és minden tekintetben a legújabb vívmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tüztöltő-testületek, számára szükséges felszerelések a **legkisebb részletekig** nagyobb községek számára koci fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, üz- és mászólétrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

kizárólag házi gyártmány.

5 évi
jótállás
10 évi
részletfizetés
mellett

Nemkülönbön ajánlhatom kis községek számára az **Omnia** vagy **targonca**-fecskendőmet. — A nem magyar egységes csavarral bíró fecskendők átalakítás végett elfogadtatnak

3-6

71. á.
1890. szám.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszterium az 1890. évi január hó 9-én kelt 65680/89. számú rendeletével a kassa-jabloniczai államut 46/47 kmtr szakaszán levő 31. számú ártéri hid helyreállítását 1510 frt 51 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1890. évi február hó 3-ik napjának d. e. 11 órájára a zempléni vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szobanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelyt, 1890. jan. 19.

A zempléni vármegyei kir. építészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. mérnök.